

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre . . . . . 6 ft. Félévre . . . . . 3 ft. Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: A háromhavasos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekén.	Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvetem a kiadóhivatalban. Kérlek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb- szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekén, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

N.-Becskerek, február 9-én.

L. A. — Ausztria-Magyarország déli vidékét gyilkos háború lángja borította el. Az egykori illyr-thrák félsziget sziklás hegyei panszlavisztikus aspirációk tanyáivá váltak. Ott, a hol II. Fülöp alapját vetette Nagy Sándor világhódító hatalmának, Constantin és II. Mohamed fényes fegyvertényekben tüdőkölték, a hős Duschán meg fészket rakta a szerb birodalomnak, most gyilkos rablócsapatok állják útját a nyugot civilizációjának és polgári rendének. Századok óta vár áztatja a kopasz, komor sziklakat és csak nagy ritkán szállott itt alá a béke rendje. Míg az ozman félhold vakító fénykörében tüdőköltött az Aja-Sophia csucsán, halálra fojtotta az örökké nyugtalan lakosság felkeléseit, de mióta ez lesiklott hatalma tetőpontjától, mindinkább kétségessé vált itt is a török uralma. A Balkán-félsziget, a mint most Europa ezen vidékét nevezik, góczpontjává lett a lázadásoknak, tére azon agitációknak, melyek a jelenleg fenálló álladalmi rendet felbomlással fenyegetik, hogy azok helyére egy hatalmas szláv birodalmat állítsanak.

A berlini congressus a fenyegetett rend örvé Ausztria-Magyarországot tette. Bennünket biztak meg azzal, hogy a lázadás ezen örökké veszedelmes fészket szétromboljuk és a szüntelen véres harcok ezen vidékét Európa culturájának meghódítsuk. Becsülettel törekedtünk tömörked pénz és vér árán ezen megbízatlanság megfélemleni, de súlyos munkánknak, roppant áldozatainknak eddig még mi hasznát sem vettük. Mintha átok termett volna nyomunkon!

Míg a hanyalló félhold a sziklás hegyek vad népei felett uralkodott, lázadás esetén felfegyverezte saját híveit, kik

kegyetlen gyilkosságok után verbe fojtották a lázadást, egész vidékeket pusztítottak el és százezreivel birodalmunk területére szorították az elnyomott lakosságot. Mi meg vendégszeretőleg fogadtuk az éhhalállal küzdő földönfutókat és mindaddig drága pénzünkön eltartottuk, míg a porta kegyelme folytán ismét visszamehettek sziklás oduikba.

És ezt a nemeslelkűséget most rajtunk halálják meg fegyverrel, orgyilkossággal és rablással. Reánk törnek, kik őket annyiszor befogadtuk, ha végveszedelem fenyegette.

Mi nem adhatunk fegyvert a török lakosság kezébe, nem hajthatjuk őket szerencsétlen hazájuk rendbontó lakosaira. Ők, kik a szultánban látják urakat, nem lelkesülhetnek meg Ausztria-Magyarország fenkölt felkü fejedelme iránt, kinek intenciójával eddig még meg sem ismerkedhettek. Nagyobb részében elvadult, a fegyver zajához szokva, még nem lehetett barátjává a nyugat mivel világ nézetének, nem szakíthatott még teljesen ázsiai vadságával. Azután nem is hajlandó letenni präponderáló befolyásától ott, hol századokon át csakis az uralkodó elemet képezte.

A lázadást azonban nem az ozman elem szította. A szikrát ide külföldi agitátorok hozták, ők élesztették, ők bujtogatták a különben is harcias, vad népet, mely a munka és a rend áldását soha sem ismerte, a becsületes törekvést soha sem kedvelte. — A lázadás egyik főfészke a Crivoscie, egy kietlen, vad vidék Dalmácia legdelibb csucsában.

Már életmódjánál fogva sem lehet ezen népet más miveltebb népekkel összehasonlítani. Néhány egymásra rakott kő, mely dudvás tetőzetével lakását ké-

pezi, elegendő arra, hogy családja és marhája számára hajlékot nyújtson. Földje sziklás, kopár és terméketlen, maga a nép pedig tunya és munkakerülő. Keble telve a hegyi népek daczával, büszkeségével és féktelen szabadságszeretetével, mely a törvényt nem ismeri, még a rend fogalmát is megveti. A fegyver azon eszköze, melylyel ősrégi idők óta harcban, a csempészet és rablás révén kenyerét keresi. Ha mással nem, saját földjeivel verkedik és a köztük divó verébosszu már gyakran egész törzsek férfait kiirtotta. Még a templomba, az ünnepélyekre is fegyveresen eljár. A hatóság előtti tiszteletet nem ismeri. És azért ellene is szegültek a hatóságoknak nem csak ők, hanem Boszniában és Hercegovinában is, midőn ez azt követelte tőlük, hogy míg a tisztes polgár által annyira óhajtott békét nyugton élvezhetik, segítsék is mint katonák megvédeni hazájukat.

És ezt az alkalmat felhasználták azok, kik mint Ausztria-Magyarország legveszedelmesebb ellenségei mindenkor készek voltak nyughatatlan elemeink között lázadást előteremteni. Idegen pénz, idegen fegyverek és idegen csapatok segítyezik ellenünk azokat, kiknek elvadult vidékére a polgári rend és az európai cultura áldását vittük és kiknek érdekében annyi vért ontottunk. Ők a maguk erejével seregeink ellen soha még csak a legkisebb eredményt sem kelthettek volna fel, talán soha még sem kísérlettek volna, kivált ha sikerül köztük is a rend és a béke áldását meghonosítani.

Oroszország, Szerbia és a lázadókkal rokon Montenegro a panszlavisztikus eszmék iránt rajongó elemek hatalmas tényezőivé lettek a lázadás ily mérvbeni terjedésének. És éppen ez azon körülmény,

mely a helyzettel számoló kormányainkat arra bírta, hogy erőnk kellő kifejtése által érvényt törekedjenek szerezni az összbírodalom hatalmi állásának, a rend és a törvény méltóságának és hadaink fegyver becsületének.

Nem csekély azok száma, kik azt állítják, hogy ezt a veszedelmet kikerülhetünk volna, ha Boszniát és Hercegovinát ott hagyjuk a törökök kezén.

Igaz és józan politikus nem is tagadja, hogy midőn a berlini congressus mandátumát elfogadtuk, súlyos munkát, veszedelmes feladat megoldását vállaltunk magunkra. A két tartomány lakossága nyugtalan, rendbontó és nagyon is hajlandó a folytonos lázadásra. Azonkívül éppen ezen tartományuk bérczei között találtak mindenkor biztos működési helyre az olyan elemek, kik Ausztria-Magyarország veszedelmére szövetkezvén, innen szították a lázadások tüzeit, hogy az egész birodalmat éppen egy a pusztító háborúk lángjával elborítsák, a mint ez nekik szemben Törökországgal teljesen is sikerült.

És éppen azért, mivel a Törökország elleni cselszövés sikerült, az alapjában megingatott ozman-uralom pedig a lázadásra folyton kész tartományok erélyes megfélemlésére teljesen képtelen, kénytelenek voltak kormányaink ezen veszedelmes fészket megszállani, hogy míg egyrészt az elvadult lakosságot a renddel megismertetik és benne a szünteleni lázadások iránti kedvet gyökeresen kiirtják, másrészt szétrombolják a bujtogató agitátorok tervét, útját vágják a haza biztonságát veszélyeztető panszlavisztikus törekvéseknek. Hisz még a leggyűlöltebb szomszéd égő házat is oltjuk, ha méltán attól kell tartanunk, hogy annak szerterepülő úszkei saját hajlékunkat is fenyegetik.

TÁRCZA.

Az én első írói honoráriumom.

Vig beszély. — Írta: Leitich Antal. (Folytatás.)

Véletlenül Erzsike két szemével találkoztam. Szalonkay ur éppen akkor marczangolta szét iszonyú agyaráival azt az óriási ur-czombot, melyet az imént markába fogott. Ezen perczen nem volt ránk, de még a régi vármegyére sem.

Erzsike szép arca lángba borult; úgy pironkodott, mint a fakadó rózsá. A legbensőbb részvetet olvastam le rózsás arcáról. Hát mégis akadt legalább egy szánakozó lélek ebben az undok, gyilkosgödörben! És ez az egy szánakozó nemes lélek is csak eltökeltan mutatta részvétét szánalmas sorssommal! Bájos arca még lángolób lett, midőn lazás örömtől sugárzó szemem a hálas kogyelet élénk kifejezésével rajta elmerengtet. Mintha csak titkát, hogy ő is tud egy szánalmas ember sorsán könyörölni, tölem leginkább feltette volna! Már akkor láttam, hogy Erzsike tanácsosnak tartja, az ilyen humanus dolgokban Szalonkay bácsinak varga betűt pingálni, mert alig, hogy a vén zsarnok letette a lerágott csontot és azt a szürke, lidérczfényű szemét kisdred sereg-jártatta, a kedves leánya mint egy varázs-útrétre ismét rögtön komoly arcot öltött.

És most mindezekre a kin, a munka napjai következtek. Az urival még a világ legfényesebb nevű pádagosuai sem bírtak volna. Ugyan kimondhatlan kedvvel hajhászta agarak és angol lovak hiányában a szomszédok libáit, üldözte atyja malaczeit és bornyait, sőt még a kerteket is pusztította, meg is verekedett győztesen a parasztok kölykeivel, de tanulni, ez a mulatság előtte undok dolog volt. Szalonkay ur sokat járt a helységen kívül is. Hite valamint pénze a vármegye mielőbbi feltámaszása nagyon is fogytában volt. Kerestél már most hivatali, kenyeret a német kormánytól is.

Ez alatt én Erzsikével mindinkább megbarátkoztam. Arca ugyan most is gyakran langra borult, ha bizalmasan nyomorult sorunkról beszélgettünk. Mit is csináltunk volna kettesekén egyebet! Hisz, vigasztalás nélkül az ember teljesen elpusztult! Eljött még az az idő is, hogy habozás nélkül bevallotta,

hogy nem esik jól „lelkének”, ha hivatalos ügyekben sokáig távol maradok a háztól. Lettünk diplomaták is: ha otthon volt a vén Cerberus, a szép leányhával mindig decidirt hadilábon állottunk.

„Derült” napokon besompolyogtam Erzsike szobájába is. Ilyenkor persze Zolti ott a láppartján tanulmányozta Verbőczy „Corpus juris tripartitumát”, meg az ékes szólás tanát. A hánál ugy is csak lábatlankodott volna. Csudalkozásonra azt vettem észre, hogy Erzsike szobájának díszes képei a hazai írók legjelesebbjeit ábrázolják. Elragadó nyíltszívűséggel elbeszélte, hogy mint tanította őt boldogult atyja az irodalmat meg a művészetet megkedvelni. És előcsitált tömörked verset, miknek én felét sem tudtam. Vörösmarty-, Kaszinczy-, Eötvös- és Kisfaludyakról pedig rajongó kegyelettel szólt. Vörösmarty képtel plane virágkoszorúval övezte körül.

Áhá — gondolám — meg van a kulcs Erzsike szívéhez! Én is író leszek, engem is szeret majd rajongó tisztelettel. Hát ha még elevenen is virágkoszorúba fog? Hiszen már a képezdében segítettém írott lapot szerkeszteni, melyet a czimborák olvastak és a miért azután engem is, meg a tisztelt „szerkesztő” — et is a borzasztó haragra gyuladt direktor a dugyiba záratott. De hol az a tér, a melyen szellemem ragyogó termékeit nyilvánosságra hozom? Ez a kérdés, mely között, Erzsike birtoka forgott, sok kínos fejtevésembe került. Megoldásán hasztalan gyötörtem magamat. Elemenet, véretem adtam volna oda, ha csak egyszer is nyomtatásban mutathattam volna fel Erzsikének szellemem verseibe vagy prózába öltött ragyogó szülvöttjét!

Hiába, az ördög soha sem alszik! Egy csütörtöki napon volt, jól emlékszem a vézetes napra, midőn a curián váratlanul egy őszbeborult, alacson, pápaszemű, kecskeszákú uri ember beköszöntött. Hóna alatt egy óriási portefeuille-t cipelt. Ő — ugymond — valami nagy hírű világlap alapítója, szerkesztője és kiadója, ki most azért járja be a vidéket, hogy lapjának szellemi munkásokat és előfizetőket keressen; azonkívül még képekre, órákra és tukróra is gyűjtött rátsvevőket.

— Itt vagyok én munkatársnak és ha kell, még előfizetőnek is testesül-lekessül! Megállj, Erzsi, meg van az árkanum, most már az enyém vagy! A német nagyon megörült, kivált, mikor az előfizetési összeget

egy egész évre kifizettem és még ráadásul jó borral megraktattam. És az alku köztünk megkötött: egyelőre munkámért ugyan honoráriumot nem kapok, de verseim, cikkeim ott ragyognak majd a világlap harmadik oldalán. Se baj! Erzsike, ez az isteni Erzsike, ki imádvá tiszteli az írókat, mint fog rajongni azon cikkeik és versek szerzője iránt, ki abban a nagyon dicserő lapban lelke egész hevével megéneklí menyekbeli bájait! Ha a Crösus kincsét nyerem vala, nincsen az a határtalan öröömöm. Most csak a munkához! Figyelj, vén Europa!

De mit és miről írjak csak. Ezt eltalálni került ám sok fejtevésembe! Erzsike pedig, ki előtt csakugyan fenen dicsekedtem, majd nem minden nap zaklatott, hát hogy mikor lesz már cikkek, meg valami fényes vers. Roppant zavarban voltam, majd nem olyanban, mint a mikor hanyat buktam azon az átkozott szőnyeg foszlányon.

Maga a helység nemes „intelligentiája” is feszült figyelemmel várta a cikket. Egylet akkor még nem volt, ergo: nines is mit írni a hölgyek ragyogó dictióiról. Akkor még a szegényebb sorsú nők nagyon jó anyák, nagyon gondos háziasszonyok voltak. Nem jutott ez időből arra is, hogy politikájának, meg dictiozzanak is.

És azért nem volt „anyagom” leendő cikkeimnek tárgya! Ez csak gyötört ám pokoli kinnal!

Szabad órámban el-ellátogattam a postára. Nem lévén még akkor „Casinó”-ja sem a helységnek, ott volt a „fárblí”, a nyers „vicz” meg az „ihathnám” tanyája. Tréfát, jó durvát, bõrben faragtak és ha akadt egy „jeles”, ki még a „Wanderer”-t is olvasta, az azután annyit beszélt, hogy a többinek a füle is kétfelét állott annak a sok politikának a hallatára. Egészen „more patrio” folytak itt a dolgok.

Ismét egy csütörtöki napon volt, mikor ebbe az uri társaságba léptem. Vesztettem volt! Mély csend! Csak egy vén, szörkopott proccator, valami „peregrinus peregrinator”-féle existenciája, beszélt hævvel, lelkesen; az auditorium feszült figyelemmel hallgatta a vén zsebmészõ előadását. Hát ha itt lehetném a cikkemhez szükséges anyagot, valami szép inspirációt? És csakugyan! Erdekfeszítően előadja, hogy egyik szomszéd község erdejében három farkas meglamadott egy ott poriyázó „Kais. kön. Gensdarmrie-Patrouille”-t. A far-

kasok felfalták annyira a német zsandárokat, hogy testökből csak a magas czizmaszárkában megmaradt részeket találta meg a reneget summárja. Áldottam a perczet, mely a postára vezetett, ajánltam magamat, hazairamadtam és rövid időre meg volt a cikkek, mely szórnyú elevenséggel ecsetelte a két szerencsétlen zsandár hajmeresztő veszedelmét. Erzsikének mit sem szóltam. Mint fog ez a tudomány után szomjuhozó áldott lélek megörülni, ha a hódolat legmélyebb tiszteletével lábai elé teszem nyomtatásban szellemem legelső ragyogó termékét.

Azonban ezt az ártatlan örömet is megzavarta, megsemmisítette az átkozott Zoltika!

Ez a rakoncátlan lurkó velem egy szobában szokott aludni. Gyakran már akkor kelt, ha én még aludtam. Ilyenkor lefutott a láb partjára és con amore zavarta a libákat. Egy szép nap reggelén ismét üzte ezt a kedvenc sportját. Éppen azon tünődtem, hogy beküldött cikketem mikor tehetem le Erzsike szép kacsójába, midőn ékelen zsiabj felriasztott édes merengéséből. Mintha csak egy bölény-borju hangja rézkodtatta volna meg a curia levegőjét. Most egy nyers kéz durván fellökte az ajtómat. Szalonkay ur volt. Lidércz-szeme dühös pillantásokat lövött reám. Attól tartottam, hogy rögtön agyon fojt. Most iszonyu hangja is megeredt. Édes megváltóm! gondolám, ez a szórny megöl, még mielőtt Erzsike a cikkem révén belém szeretett! Ezek a tunya farkasok, miért is nem falták fel hamarabb ezt a két zsandart!

— Ön honyl, — kiáltozott, — az urfit pedig bántják a paraszt bestiák! Nézze meg restségének következményeit! Ekkor előállt ordítva Zolti is! Ilyeneknek képzeltem én az anti diluviális őslényeket. Tetőtől-talpig be volt áztatva izzapos sárba, a szája meg olyan volt, mintha békákat evett volna. Remegő testéről bőven csurgott le a sáros izzap, és végig folyt a kis szoba padolatján. A malheurának nagyon is egyszerű története volt: Zoltikát a paraszt suhanczok rajta érték a ludsponton, és mivel még neki állt feljebb, coalitiora keltek ellene és „viribus unitis” beledobták a vármegye jövendő szövetségébe az izzapos lápba. Persze ráadásul még „a d perpetuum rei memoriam” jól el is dögönyözték. Nehéz egy állapot ha az ember csak szegény nevelő!

(Vége köv.)

Ausztria-Magyarország legvitalisabb érdekeit védi e lángba borult Balkán-félszigeten, és midőn hadai ott a lázadást győzelmesen elfojtja, egyszerűsödött győzelmet arat a veszleire törő külföldi ellenségei fölött. És ezen meggyőződés vezette a kormány rudján álló hazafiakat akkor, a mikor hadainkat a bosnyák földre küldötte, ez vezeti most is, midőn bár áldozatok árán, de annál biztosabban a jelenlegi lázadást a kellő katonai erő kifejtése által elfojtani és a rendellenes, külföldi agitátorok által felbujtatott szerencsétlen lakosságot a törvény érvényével megismertetni törekedik.

Bármit is kürtöjének világgá a panszlav áramlat által vezetett hírlapok az osztrák-magyar szlávok nyomoráról, azok lenyűgözéséről, meg a felkelők győzelméről: tagadhatlan, hogy szláv nemzetiségű honpolgáraink velünk egyenlő jogokat élveznek, lelketlen bújogatók és idegen pénzek általi megvesztegetés nélkül elnyomatásról még nem is álmodnának és hogy az osztrák-magyar hadak vitézsége Bosznia és Hercegovina fellázadt és évszázadok óta rakoncátlan lakosságával az összbírodalom hatalmi súlyát éreztetni fogja.

Alispáni jelentés

az 1881-ik év második feléről.

(Tárgyaltatott a közigazgatási bizottság január 27-én tartott rendkívüli ülésén.)

A lelenzerek iránt fennálló rendeletek szigorúan végrehajthatnak. A községek által elartott lelenz gyermekének száma az elmúlt felévéhez viszonyítva hárommal szaporodott s jelenleg 10. E számból Zombolyára esik 4, Nagy-Szt.-Miklóstra 1, Nagy-Beeskerek városára 1 és Perjamosra 4, valamennyien az illető községek szegény alapjának terhe alatt vannak el.

A szegényügy törvényhatóságunk összes községei által a fennálló törvény és szabályok értelmében rendezés kezeltetik. — Minden községnek meg van a maga szegény alapja, melyekről a számadások rendszeresen kezeltetnek és felülvizsgálat végett annak idején betérjésztetnek.

A belvizek az elmúlt évben meg nem becsülhető károkat okoztak, megyénk területén alig létezik község, mely a belvizek által érzékenyen ne sújtott volna.

Ezen általános kalamitás szomorú következménye volt, hogy számos község lakóit nem csak vetőmagköleséssel kellett ellátni, mely célra törvényhatóságunk egy 350 000 fős kölcsönt vett fel, hanem hogy az ehhaláltól megmentessenek, a magas kormány támogatásánál inségi népkönyvtárakat is kellett felállítani. Az év végéig a leginkább sújtott bánlakai, zombolyai, alibunári, cseneji, n.-kikindai és módosi jársok között 7200 főt államsegély osztottat ki. — Az inség azonban oly általános, hogy a tél előrehaladtával a segély, miután az anyagilag kimerült társadalom nagyobb áldozatokat hozni nem képes, aránytalanul nagyobb mértékben fog igénybe vétetni.

Toloncozásai eset az átmenetiek kihagyásával 323 fordult elő, negyveneggyel több, mint az elmúlt év első felében.

Az építkezés nyomozó gazdasági viszonyaink következtében pang. e téren nevezetesen mozzanat nem említhető fel. Megyénk területén az elmúlt évben új középítkezések nem vétettek fogantatva.

Kedvezőtlen gazdasági viszonyaink érzékelhetőek valának a személy, de különösen a vagyonbiztonság rosszabbodásában is. A bűntények száma az elmúlt felében emelkedett, és különösen a vagyonbiztonság lett nagyobb mértékben megingatva. Közbiztonsági állapotaink e hanyatlásának egyik okát a megyénkben uralkodó inségnek kívül az év képezte, hogy az elmúlt felév volt a megyei csendőrség működésének végszaka. Ennek tudata csökkentte egy részről a csendőrség ügybuzgalmát, a nép előtt pedig alázállítá tekintélyét.

Súlyosabb bűntények: teljesen gyilkosság a nagy-kikindai járásban 3, a nagy-szent-miklósiiban 1, a perjamosiban 1, a t.-becseiben 1, a csenejiben 1, összesen 7; rablás a nagy-kikindai járásban 2, és a csenejiben 2, összesen 4 fordult elő. — Ez utóbbiak közül 3 esetben a kocsiposta raboltatt ki.

A folyó év kezdetével életbeléptetett állami csendőrség lesz hivatalos közbiztonsági állapotainkat megszilárdítani.

Az elmúlt fel évben előfordult bűntettek és kihágások statiszticáját a következő táblázat tünteti elő:

A tett neve	Büntény	Kihágás	Ebből a bíróságok által elbíráltak	Ebből a közigazgatási hatóságok által elbíráltak
Községek elleni	39	327	58	308
Életbiztonság elleni	78	61	104	35
Vagyonbiztonság elleni	246	97	318	23
Erkölciség elleni	12	27	14	25
Összesen	375	512	494	401

Az egyleti elterén örvedetes jelenségnek tekinthető, hogy az elmúlt felében 10 új egylet alakult, és pedig a tomasevátz-botos-orlovati iparegyesület, a zombolyai előleg- és hitelegylet, a perjamosi és lovri ipartársulatok és a veres-kereszt egylet ottani két fiókegylete, a marienfeldi olvasókör, az ó-bessenyői ipartársulat, a bega-szent-györgyi dalárda és a veres-kereszt egylet botosi fiókja. Ezekkel a megyénk területén létező egyletek száma 169-re emelkedett. Ezek közül közmívelődési czélú 51, jótékonyági 59, ipartársulat 36, gazdasági egylet 2, kereskedelmi 1.

A kivándorlási mozgalom, mely szerencsétlen gazdasági viszonyaink és az egymást követő elemi csapások mar az elmúlt év első felében megindult, az év második felében nem csökkent. Még is örömrünk szolgál a beszerzett statisztikai adatokból merített azon tapasztalat, hogy a kivándorlás mérve távolról sem közelíti meg azon híreket, melyek a hazai sajtó egy része által forgalomba hozattak. A nép, mely ősi tűzhelyét elhagyja, jobbara munkakerülés folytán adódott el, és ment anyagilag tönkbe.

Ezek azon bal hiedelemben veszik a vándorbotot a kezükbe, hogy fajrokonainknál Szerbiában és Romániában könnyebb megélhetési módot találjanak. Reményeikben azonban csalódnak és a kivándoroltak egy része mar is visszatért. Az elmúlt fel évben kivándorolt Bresztováról 2, Idvor és Lajosfalváról 27, Uzdinből 11, Szent-Jánosról 18, Nagy-Margitáról 22, Szerb-Itteberől 12, Pardányból 3, Ó-Bessenyőről 47, Szerb-Keresztúrról 14, Oroszlamosról 2 és Szőregről 3, összesen 167 család.

Mután a családok lélekszáma csak egyes szolgabiroóságok által jelentetett be, azok teljes biztossággal nem állapítható meg.

Minden családra 4 lelket számítva a kivándoroltak száma 668-ra tehető, a kik közül azonban közel 200 vissza is tért.

Az elmúlt felében: összesen harminckét fegyelmügy tárgyalatott. Ezekből végleg elintéztetett 24, folyamatban van 8. A kiszabott bírságpénzek összege 250 fnt, ebből befolyt 215 fnt, a többinek behajtása folyamatban van. A fegyelmi ügyekről szóló kimutatás 5/ alatt mellékelletik.

B. A földmívelés ipar és kereskedelmiügyi ministerium ügykörét illetőleg.

A belvizek által okozott roppant pusztítások, melyek terjedelmét a múlt felévi jelentésünkben tüzetesen eszeltük, az aratásba vetett reményünket már eleve a legkisebb mértékre szállították le, a kedvezőtlen időjárás azonban meg ezen reményünket is megsemmisíté. A megye legnagyobb részében meg a bevetett mag sem termelt meg, s a legjobb termésel dicsekedő járásainkban is a termés csak gyenge közép, általában pedig rozsvolt. Ennek szomorú következménye volt, hogy a rozsvolt termés által sújtott községek vetőmag kölcsönben voltak részesítendők, a minék összege 350.000 fnt-ra rug. Ezen felül a megye 14 járása közül 7 járásban államsegélyből inségi népkönyvtárak állítottak fel, hogy a nép a legszükségesebb álelemmel ellátva az ehhaláltól megmentessék.

Az állategészségügy tekintetében örömmel említhetjük fel, hogy az elmúlt felében járványos betegségek nem fordultak elő, még szörványosan sem. A rüh betegség, mely az év első felében, a lovak között nagyobb mértékben lépett fel, teljesen megszűnt, egyéb betegség pedig még szörványosan sem fordult elő.

Az előtérzett bitang jószágok után befolyt 487 fnt 28 kr., mely összegből a felmerült költségekre 35 fnt 17 kr. levonatván, 452 fnt 11 kr. az illető adóhivatalokba szállítottatott.

A mezőrendőrségi viszonyok állapota is kielégítőnek mondható, kis kártételek ugyan gyakrabban fordultak elő, ezek azonban békés uton egyenlíthetnek ki. Panaszok alkalmazásával a kártétek ellenében a törvény teljes szigorral alkalmaztatott.

Az utásítás a belvizek által felette meg van nehezítve, e részben határozott visszaesést kell jelezni, miután a talaj tulságos nedvessége miatt az utóbbi években elültetett facsemetek nagy része elpusztult, s a kedvezőtlen időjárás miatt csak részben voltak újjakkal pótolhatók.

N.-Beeskereken, 1882. január hó 15-én.
Tallján, alispán.

Számoltató jelentése N.-Beeskerek város polgármesterének 1881. évről.

Tek. városi képviselő testület!

Mint az előbbi években, úgy a jelen év kezdetén is hivatalos kötelességemnek ismerem, a városi képviselőtestületnek, a városi tanácsnak, mint szinte a kiküldve volt bizottságoknak és a vezetésem alatt álló városi tisztviselőknél 1881. évi működéséről, feladatuknak miként való megoldásáról, s a városunkra nézve említett érdemő, az elmúlt év folyamán fölmerült nevezetesebb mozzanatokról a tekintetes képviselő testülethez jelentést tenni; mihez képest a múlt 1881. évre vonatkozó beszámoló jelentéscmet a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

I. A közigazgatási ügyforgalom és a tisztviselők tevékenységének kimutatása.

Folyó szám	Az ügyek ágazatai	1880. év végével maradt hátralék					1881. évben befolyt					Összesen	Ebből elintéztetett		1881. év végével maradt hátralék			
		d	a	r	a	b	d	a	r	a	b		d	a	b	d	a	
1	Közigazgatási	379	11549	11928	11815	113												
2	Árva	81	1144	1225	1143	82												
3	Ujjoncz	—	648	648	648	—												
4	Rendőri	6	4018	4024	4014	10												
5	Főgymnasiumi	10	22	32	27	5												
6	Községi bírósági	7	1856	1863	1863	—												
7	Vegyes panaszok	20	1597	1617	1617	—												
8	Hatósági engedélyek	—	310	310	310	—												
9	Központi választmányi	3	40	43	43	—												
	Összesen	506	21184	21690	21480	210												

Ezen táblás kimutatás az 1880. évi ügyforgalomhoz képest, részben szaporodást tüntet elő, és pedig az egyes ágak szerint szaporodás volt:

1. az árvaügyeknél . . . . . 55 drb.
2. rendőri ügyeknél . . . . . 540 "
3. községi bírósági ügyeknél . . . . . 405 "
4. hatósági engedélyeknél . . . . . 107 "
5. központi választmányi ügyeknél . . . . . 20 "

Összesen . . . . . 1127 drb. részben pedig apadás; ugyanis apadás volt:

1. közigazgatási ügyeknél . . . . . 1124 drb.
2. az ujjonczügyeknél . . . . . 93 "
3. vegyes panaszoknál . . . . . 1224 "

Összesen . . . . . 2441 drb. 1873. év óta ez az első eset, hogy az összes ügyforgalmat tekintve véve, 1881-ik évben apadás volt észlelhető, és pedig az 1880. évhez viszonyítva egészben 1314 drb. apadás; noha ezen apadás is csak látszólagos s a közigazgatási ügyeknél legnagyobb részben onnan eredt, hogy míg az előbbi években a körözvényi lapoknak minden egyes tétel száma külön iktatói számat nyert, addig az elmúlt évben az iktatói teendők könnyítése végett akként intézkedtem, hogy egy-egy körözvényi lap csak egy iktatói számat nyerjen, s ha e körülményt tekintve vesszük, az 1881. évi ügyforgalom is megfelel az 1880. évinek.

A tevékenységi kimutatásnál örvedetes jelenségekkel kell felemlitenem azon körülményt, hogy míg az előző években, az év végével elintéztetett ügyek száma az 5-700 körül volt, 1880. év végével például a hátralék 506 darab volt, addig az 1881. év végével hátralék már csakis 210 darab, amely jelentékeny kevesedés nemcsak az összes ügyforgalom apadásában gyökerezik, hanem hogy a városi tanácsnál is elrendeltem a múlt év folyamán a negyedévenkénti számonkérő ütemek tartását, melyeken minden tanácsbeli bemutatni tartozik tevékenységi kimutatását egyben igazolandó, hogy az elintéztetett ügyek miért nem nyertek elintéztést.

A beérkezett ügydarabok közül:

1. A polgármester által feldolgozás végett megtartott:
  - a) közigazgatási . . . . . 229 drb.
  - b) főgymnasiumi . . . . . 3 "
  - c) központi választmányi . . . . . 16 "

2. A főjegyzőnek beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 774 drb.
  - b) ujjonczügy . . . . . 646 "

3. A városkapitánynak beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 2390 drb.
  - b) rendőri ügy . . . . . 4018 "
  - c) ujjonczügy . . . . . 2 "

4. Niki-forovics Éta tanácsnoknak beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 1071 drb.
  - b) községi bírósági . . . . . 1856 "
  - c) vegyes panaszok . . . . . 1597 "

5. Zachariás József tanácsnok beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 502 drb.
  - b) árva . . . . . 1016 "

6. A városi főszámvevőnek beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 416 drb.
  - b) árva . . . . . 11 "

7. A városi pénztári hivatalnak beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 2877 drb.
  - összesen . . . . . 2877 drb.
  - ebből elintéztetett . . . . . 2836 "
  - hátralék . . . . . 41 drb.

8. A közgyámnak beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 5 drb.
  - b) árva . . . . . 117 "

9. Az aljegyzőnek beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 1394 drb.
  - összesen . . . . . 1394 drb.
  - ebből elintéztetett . . . . . 1384 "
  - hátralék . . . . . 10 drb.

10. A városi mérnök által elkészítettetett több különböző építési, átalakítási és javítási tervezet, az ahhoz megkívánt költségvetésekkel, árelemzésekkel és előmértékekkel, azoknál működött a városi mérnök a közmunka ledolgozása körül, s végezte az ő szakmájába vágó egyéb városi teendőket, ugyszáma volt összesen 132; részletezett tevékenységi kimutatása jelenlésem kiegészítő részét képezi és ahhoz csatolva, bemutatlatik.

11. A városi alszámvevőnek beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 1016 drb.
  - összesen . . . . . 1016 drb.
  - ebből elintéztetett . . . . . 1014 "
  - hátralék . . . . . 2 drb.

12. A városgazdának beosztott:
  - a) közigazgatási . . . . . 136 "
  - ebből elintéztetett . . . . . 133 "
  - hátralék . . . . . 3 drb.

13. Az iktatói hivatalnak beosztott: az iktatói teendőkön kívül:
  - a) közigazgatási . . . . . 56 drb.
  - b) hatósági engedély . . . . . 310 "

14. A kiadói hivatal és irodai személyzet a kiadmányozást és az irodai teendőket megelégedésre kifogástalanul és kellő gyorsasággal végezte.

A fenti számokban bent nem foglalt ügydarabok testületi és bizottsági ülésekben nyertek elintéztést és pedig:

- a) városi képviselő testületi közgyűlés tartatott az év folyamán 10 rendes és 2 rendkívüli, amely üléseken 228 tárgy nyert elintéztést;
- b) tanácsülés tartatott 20, s azokban 281 ügy intéztetett el;
- c) iparhatósági ülés tartatott 21, s azokon 172 tárgy nyert elintéztést, — s kiadott összesen 100 drb. iparhatósági igazolvány;
- d) árvaszéki ülés tartatott 28, s azokban 841 ügy nyert elintéztést;
- e) központi választmányi ülés tartatott 6, melyeken 23 ügydarab intéztetett el;
- f) közegészségügyi bizottsági ülés tartatott 10, melyekben elintéztetett 20 tárgy;
- g) főgymnasiumi bizottsági ülés tartatott 1, a melyen 19 ügydarab nyert elintéztést.

II. Tanintézetek.

Városi főgymnasiumunk és városi elemi iskoláink tanügyi viszonyairól, és haladásáról hü képet nyújtanak az elmúlt iskolai év végén kiadott „értésiőkö”, melyek közzétevése alól, hogy részletekbe bocsátkozzam, — s melyeknek egy-egy példányát a levéltárban megőrzés végett ide mellékelve bemutatni szerencsétletem.

A város által létesített ipariskolára vonatkozó adatok szinte a népiskolai értesítőbe foglalva össze; — e tanintézetre nézve megjegyezni kívánom, hogy itt még mindig a kezdet nehézségeivel és sok ellen-szenv, előítélet, sőt önzéssel kell megküzd-nünk, — s hogy e tanintézet haladásáról addig szó sem lehet míg a törvényhozás az ipar-törvény revisiója s az ipariskolázatának tör-vényilog leendő szabályozása iránt nem intéz-keendő s a fennforgó s az egész országban észlelhető akadályokat törvényhozásilag el nem hárítja.

A boldogemlékü néh. Szathmáry Karolina hagyatékából és alapítványából létesített nő-zárda és leánynevelő intézet haladásáról és virágzásáról örömmel győződtek meg mindazok, a kik a múlt évi zárviszágán ott velem együtt jelen voltak, s kik elfoglaltság nélkül elő tanubizonyoságot tehetnek arról, hogy az ezen intézet iránt táplált reményeink teljesedésbe mentek s nem ajánlhatom eléggé mindazoknak, akik ezen intézet iránt tán elfoglaltságból vagy előítéletből jó reményeket nem táplálnak, hogy győződjönnek meg személyesen annak berendezéséről, haladásáról és működéséről és adott viszonyairól s csak akkor mondjanak a fölött véleményét és ítéletet.

Örvedetes haladásnak kell jeleznem azon eseményt, hogy a jövedelovoda díszes épülete a múlt évben, a kötevény négyelet és a város között létrejött megállapodás alapján fölépit-tetett s abban az oktatás már a folyó évi február hó 6-án megkezdetni fog!

(Folytatása következik.)

Méh
és ten
folytat
sikerü
lyek
meg i
keleti
2. B
darab
göry
mas k
kath.
tart.
darab
iskolá
7. Ra
harm
része
nersze
hárm
kolaja
11. M
darab
iskolá
13. N
szere
dar, g
kaptár
része
falva
mas k
A
léseir
telked
tartva
kintel
szives
áldozó
vára t
Az ö m
el kell
To
sege
tart en
megye
kolaja
iskolá
tart ren
Leg
val ren
dasági
eszkö
észe v
mehest
kább le
működ
idény r
nélkül
kötele
veset v
E v
dor ter
kedjen
szives
mondva
sáikert,
mint a
anyagi
munká
Buz
Hang
Egy
névze
tetben
mulats
által fol
zett s hang
különö
az ott j
folyamán
Ne a
hangvers
a siker k
De k
1. Löw
előadta
asszony
szerepet
játékuk
tanusított
kezt, s
zongorá
gedésre
adtak el
művészi
szép, t
játékoz
mestere.
tatta be
és teljes
mely mind
sége; ki
viharban
zatta fel
mialt em
előadta
sunkban
eddig m
és szak
hanem
ten talá
különös
„Dinorah
Levin úrn
talált má
súlyozni
énekelte
tapsvihár
von Juda
teljesen
Cecile” z
Kersch
Javorsz
legszob
és a feut
vészen el
hangvers
várta a j
A me
kiváló
felelteti

Méheszeti vándortanításom eddigi eredményei.

Nagyságos Rátz Athanasz kir. tanácsos és temesmegyei alispán úr erélyes támogatása folytán az alább megnevezett községekben sikerült az iskolai méheket felállítani, melyek arra nézve a szükséges kaptárokat már meg is rendelék.

1. Buzias mezővárosa, állami és görög-keleti iskolája részére egy-egy állókaptart.
2. Bakovár róm. kath. iskolája részére egy darab hármas kaptart.
3. Nagy-Köves, görög-keleti iskolája részére egy darab hármas kaptart.
4. Dragsina, állami és gör.-kath. iskolájának egy darab egyes kaptart.
5. Szibova gör. kel. iskolájának egy darab egyes kaptart.
6. Hityás, gör.-kel. iskolája részére egy darab egyes kaptart.
7. Rakovitz, gör.-kel. iskolája részére egy hármas kaptart.
8. Kepel, állami iskolája részére egy darab egyes kaptart.
9. Szinnerszeg, az állami iskola részére egy darab hármas kaptart.
10. Daruvár, községi iskolája részére egy darab hármas kaptart.
11. Magyar-Szabos, gör.-kel. iskolájának egy darab hármas kaptart.
12. Szilás, gör.-kel. iskolája részére egy darab hármas kaptart.
13. Nizkifalva, r.-kath. felekezeti iskolája részére egy darab hármas kaptart.
14. Kádár, gör.-kel. iskolája részére egy darab egyes kaptart.
15. Rittberg református iskolája részére egy db hármas kaptart.
16. Orczyfalva r. kath. iskolája részére egy darab hármas kaptart.

A többi községi előjárások megrendelésére még mindig várok, s nem is kétkedem a felett, hogy ők is, szem előtt tartva az iskolai méheket fontosságát; e tekintetben hátra maradni nem fognak, hanem szíves készséggel fogják erre nézve a kellő áldozatot meghozni. Az áldozat az ifjúság javára történik. Ők a haza jövőjének reményei. Az ő művelődésükért a jelen kornak mindent el kell követnie.

Torontálmegyébe kebelezett Bogáros községe r. k. iskolája részére egy hármas kaptart engedélyezett, továbbá Krassó-Szörény megyében fekvő Vermes községe r. kath. iskolája részére egy darab kettős, gör.-kel. iskolája részére pedig egy darab egyes kaptart rendelt meg.

Leginkább az iskolai méheket felállításával reményem a méhészet, — e fontos gazdasági ág, rövid idő alatt történő emelését eszközölhetni. Ha már a múlt, működésemre nézve valóban rövid idő alatt, annyi iskolai méhest voltam képes szervezni, annál inkább leond alkalmam a jelenben is sikeresen működtetni, mivel most az egész méhészeti idény rendelkezésemre áll. Erélyes támogatás nélkül, ha még oly buzgón látok is terhes kötelességem teljesítéséhez, bizony édes keveset vihetek keresztül.

E végül teljes bizalommal fordulok vándor területem megyei hatóságaihoz, szíveskedjenek engemet ebbeli fáradozásom közepette szíves támogatásukban részesíteni. Köszönetet mondva lefolyt évi szíves készséges fáradozásaimért, azon óhajjal zárom be soraimat, hogy mint a múltban, úgy a jelenben édes hazánk anyagi felvirágztatása érdekében velem együtt munkálkodni szíveskedjenek.

Buziason, 1882. évi február 2-án.

Grand Miklós,
méhészeti vándortanító.

Hangverseny és táncvizsga.

Egyike a legjobban sikerült, bár látogatottsága nézve nem egészen kielégítő, s így anyagi siker tekintetében némi kívánnivalót hátrahagyott farsangi mulatságoknak volt a nagy-beckereki jótékony nögylet által folyó hó 4-én a helybeli kaszinó terében rendezett hangversennyel egybekötött táncvizsga; sikerült különösen azon szellemi élvezet tekintetében, melyben az ott jelen volt közönség kiválólag a hangverseny folyamán részesült.

Nem egyedül a rendezőset, de első sorban a hangversenyen közreműködött műkedvelőket illeti meg a siker koszorúja.

De kiserjük figyelemmel a hangverseny menetét: 1. Löw: „Allegro brillante” négy kézre két zongorán előadták Filkovich Luiza és Feigl Emilia kisasszonyok. A már jelenségre nézve is kedves és szeretetreméltó két kisasszony összességét és ügyes játékukat folyamán meglepő ügyességet és szakismeretet tanúsítottak olyannyira, hogy játékuk végeztével keletkezett, színi nem akará tapsvihár után újra leültek a zongorához és a közönség hasonló osztatlan melegegésére Kirchnernek egy gyönyörű szép „Polonaise”-t adták elő. — 2. Mienarszky: „Polonaise” hegedűn művészi ügyességgel, s az applicatúrában is mindvégig szépen, tisztán és érzéletesen, mondhatni bravóval járta át Preis-Javorszky úr, a szerb dalárda karmestere. Preis-Javorszky úr ezuttal második ízben mutatva be közönségünknek kiváló művészi tehetséget és teljes szakismeretét, melylyel hangszereket kezel, s mely mindkét esetben lelkesedésre ragadta a közönséget; kitűnő előadása méltán megérdemelt zajos tapsvihárral részesült. — 3. Az e szám alatt a misoroztatba felvett szavallat közbejött, elháríthatlan akadályok miatt elmaradt. — 4. Liszt: „Marche indienne”, zongorán előadta Kersch Ferencz úr; ki ne ismerne városunkban Kersch Ferencz úrnak a zeneművészet terén eddig már több ízben tanúsított kitűnő képzettségét és szakismeretét? Ez nem csak e lap hasábjain, hanem városunk intelligenciája körében is ismételtelen találkoztunk a legnagyobb elismeréssel és így különös dicsegetésre egyáltalán nem szorult. — 5. Aria „Dinorah”-ból énekelte Levin Hermann úr. Hogy Levin úrnak érezes, kitűnő hangja mennyi elismerésre talált már közönségünkben, azt felesleges itt hangsúlyoznunk. A fenti áriát oly szépen és anyai érzéssel énekelte el, hogy annak végeztével színi nem akará tapsvihár és többször kiáltás után Kükönnök „Mädchen von Jund” című dalát énekelte, melylyel a közönséget teljesen elragadta. — 6. Gounod: „Hymne de St.-Cécile” zongorán, harmonium és hegedűn előadták Kersch Ferencz, Kókits János és Preis-Javorszky János úrnak. E szám volt a misoroztatnak legszebb és legsikerültebb része; a siker egyébiránt a fennevezett három kitűnő és szakkavartott zeneművészen eléggé megtalálható indokolás. A közönség a hangverseny sikere által felvilágosult vidám kedélyvel várta a jelt, mely táncra inté a fiatalosgot.

A mulatság derült, fészelen és kedélyesen folyt kiválólag kirádrág, s ez az ami azt sokáig nem fogja feledtetni azokkal, kik benne részt vettek.

Jelen voltak Hertelendy Józsefné ő méltóság, Vécsy Istvánné, Bobor Gézáné (Ellemérről) Emanuel Györgyné, Popovits Sándorné, Enyedy Albertné, Weisz Izidorné, Eugl Sannné, Almásy Elekne, Plechl Szilárdné, Vattay Miklósné, Kéler Elekne, Kellner Józsefné, Kun Gyuláné, Jakabfy Titusné, Filkovich Pálné, Szávits szászadóné, Zaka Gyuláné, Virág Sándorné és Julcher Pálné stb. úrnők; továbbá Hertelendy József és Margit, Vécsy Ida és Kamilla, Engel nővérek, Feigl Emilie, Filkovich Luiza, Jablonszky Betti, Popovits Olga és Milicza, Dienstl Emilie, Páffy Irén, Plechl Ilonka, Sveretcsky nővérek, Emanuel Olga és Irma és Eckstein Katica kisasszonyok.

HIRHARANG.

* **Személyi hir.** Tallian Béla alispán ur hat heti szabadság idejét megkezdendő, f. hó 4-én Budapestre utazott.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Torontálmegyei törvényhatósága folyó hó 13-án, d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Napirendre több folyó ügyön kívül a következő tárgyak tűzettek ki: 1. A megye által a nagy-kikinda—nagy-beckereki vasútra aláírt 100.000 ft fedezése iránti intézkedés. 2. Több községek által a nagy-kikinda—nagy-beckereki vasútra megszavazott összeg felett kiállított kötelezvények jóváhagyása. 3. A közigazgatási bizottság indítványa, hogy a megyei utak kiépítésére a közm. és közl. ministeriumtól anyag beszerzésére segély kéressék.

* **Molnár János.** Általános megdöbbenést és mely részvételt keltett városunkban a taviró azon szomorú híre, hogy törvényhatóságunk egyik legtevékenyebb tagja, Molnár János, horvát-bóka földbirtokos folyó hó 5-én délelőtt Horvát-Bókan pisztolylövéssel életét kiolta. A boldogult közéletünk meggyeserte ismert veterán harczosa volt. Egy emberöltő óta ismerjük őt mint a közügyek faradhatlan munkását, ki követle keble legjobb meggyőződését, véleményét baráttal, ellenséggel szemben egyaránt tartózkodás nélkül kimondta. Képzettsége, szorgalma és a közelet mezején eltöltött számos éven át szerzett gazdag tapasztalatai szavának mindenkor súlyt kölcsönöztek. Molnár János született Kis-Kun-Felgyházán 1824-ben jómódú szülektől. A bölcsészeti és jogi tanulmányait a pesti egyetemen végezte. Mint főhadnagy tevékeny részt vett a szabadságharcban is kezdetben Guyon hadtesténél, majd Klapka alatt a komáromi várvédelmenél, itt érte őt a komáromi capituláció. A szabadságharc leveretése után megyénkben Horvát-Bókan telepedett le, gazdálkodással töltvén idejét. Alkotmányunk helyreállítása után ő is kilépett a közelet porondjára és mint az egykori balpárt egyik vezére, tevékeny részt vett a hatvanas évek politikai küzdelmeiben. Erőteljes egységese és szónoki tehetsége félelmetes tevék őt ellenfelei előtt. 1872-ben az általános tisztújítás alkalmával arvaszki előadónak lón megválasztva, egy évvel később pedig a banlaki járás szolgabírói hivatalába emeltetett. Ezen állásáról azonban agybjába követtekben 74 elején leköszönt. Betegségéből kigyógyulván, hivatal többé nem vállalt, de azért a közügyek holtig híven szolgált. Tevékenysége mint megyebizottsági tag mindenki előtt ismeretes. Szívén viselte a népnevelés ügyét és a temes-begavölgyi vizsábályozási társulat ügyei iránt, mint több község képviselője, nagy érdeklődéssel viseltetett. Mint tiszteletbeli szolgabíró a temesi áradások alkalmával a védmunkálatok vezetése körül tanúsított erélye által nem egy ízben hártá el a veszélyt, mely e vidék lakóit fenyegette. Évek óta elnöke volt a torontáli honvéd együletnek. A közszolgálat terén szerzett érdemeinek elismerésül a múlt évben a Ferencz József rend lovagkeresztjét nyerte.

Hatyu dalát a múlt évi szeptemberi közgyűlésen zengte el, midőn a megyénkben uralgó inségre tekintettel az adóvételhajtások beszünteltése iránt egy lelkes szónoklat kíséretében a kormányhoz feliratot hozott javaslatba, minek meg is lón a kívánt sikere. Nyomasztó gazdasági viszonyaink őt sem kímélték, s a jövő iránti tépelődés búskomorra tette kedélyét, mely végre annyira erőt vett rajta, hogy aggodalmi elől a halál karjába menekült. Halála napján, mint rendszeren, maga osztá ki parancsait, nem sejtve senkivel szomorú elhatározását. Azután a kertbe ment, honnan csakhamar két lövés hangzott el. Neje és a ház cselédei rosszat sejtve, a kertbe rohantak s ott találták őt mellén két sebből vérrezve. Két órai szenvedés után kiszenvedett. Temetése folyó hó 5-én a környékbeli lakosság nagy részvéte mellett ment végbe. — Beke lebejen porai felett!

* **Vörös kereszt.** A magyar szent korona országai vörös kereszt egylete torontálmegyei választmányának f. hó 5-én tartott ülésében elnök Várady Mihály úr ő nagysága mindenekelőtt előterjeszté, miszerint időközben a központi választmánytól érkezett azon felhívás folytán, mely szerint az idei tavaszon Berlinben rendezendő közegészségügyi világkiállításra a magyar szent korona országai vörös kereszt egyletének összes tagjai számáról és vagyoni állapotáról a világnak egy statisztikai kimutatási kívánván bemutatni, a torontálmegyei választmány az ügykezelése alá tartozó fiókokról ezen statisztikai adatok gyűjtésére és beküldésére felhívott, az elnökség a felhívást saját hatáskörében közölte az ügykezelése alá tartozó fiókokkal, kik ennek folytán az adatokat beküldvén, az ezekből összeállított statisztikai kimutatás az elnökség által már is a központ rendelkezésére bocsátatott, mely elnöki intézkedés helyesíleg tudomásul vétetett. Elnök Várady Mihály ur továbbá előterjeszté, miszerint a központi választmánytól ezen megyei választmányhoz továbbá azon felhívás is érkezett, miszerint tekin-

tettel arra, hogy az idén előreláthatólag nagyobb mozgósítás álland be, és ez esetben a magyar harczfalka gondozása és a szükségességekkel való ellátása első sorban az ezen czélra alakult vörös kereszt egyletet illeti, a honvédelmi ministerium által a központi választmányhoz intézett felhívás folytán ez utóbbi a ministeriumnak azon ígéretet tette, miszerint a harczterén netán megsebesülő harczfalka sebeinek első bekötésére szolgáló sebkötő csomagokat készítend el, és ezekből mintegy 20 000 csomagot még a jövő hó folyamán bocsátand a ministerium rendelkezésére, felhívja a megyei választmányt, miszerint az általa beküldött kötszersomag mintajára az egylet nőttagjai által az egylet vagyona arányához képest hasonló sebkötő csomagokat készítessen, és azokat még folyó hó 20-áig a központ rendelkezésére bocsássa. — A megyei választmány, tekintettel a központi választmány felhívásának indokolt voltára, 1500 sebkötő csomag készítését határozta el akként, hogy az elnökség a szükséges calikó és viaszvaszon anyagot Budapestről megrendelvén, annak megérkezése után az egylet tagnoi egy helyen összegyülekezvén, a kérdéses sebkötő csomagokat elkészítendik; hisszük is, hogy a nagy-beckereki főegylet tagnoi annak idején szinten részt vesznek ezen sebkötő csomagok készítésében. — Hertelendy József főispán úr ő méltóság, mint választmányi tag, tekintettel arra, hogy a helybeli főegylet pénztári állaga jelenleg nem egészen kedvező, ezen rendkívüli kiadás fedezetét rendkívüli uton kellene megszerezni, ennél fogva indítványozza, miszerint ezen a sebkötő csomagok elkészítése körül felmerülő költségek fedezésére a jelen farsangi idény alatt az egylet pénztára alapja javára vagy táncvizsga, vagy pedig hangverseny rendezését határozta el. — A választmány, figyelemmel a jelenleg uralgó általános zilált anyagi viszonyokra, elvben elfogadja a tett indítványt oly hozzáadással, miszerint a husvéti böjt idején a fenti czélra egy műkedvelői színelőadást rendezend, melynek eszközése, s illetve a szükséges előmunkálatok keresztülvitele végett egy Steinbach Antal kir. tanfelügyelő elnöklete alatt Kulifay Lajos, Rónay Jenő, Bakalovich Agoston, Iszakovits Milán, Szerényi J. Jenő és Zsiros Mihály urakból álló rendező bizottságot küld ki. Mi re az ülést véget ért.

* **Beszédelési ünnepély.** Az újra épült városi kisdudovoda ünnepélyes beszételese f. hó 5-én délelőtt 11 órakor ment végbe. Az ünnepélyen a közhatalóságok képviselőin kívül jelen voltak a helybeli hittelekezetek képviselői, a jótékony nögylet választmánya teljes számban és sokan a közönség köréből. A szertartást Schaeffer Antal esperes plébánosunk vezéste, ki ez alkalommal egy igen sikerült alkalmi beszéddel fejezte az ovoida fontosságát a vallás-erkölcsi nevelés szempontjából. Utánna Steinbach Antal kir. tanfelügyelő ur emelt szót, felkérvén a városi hatóságot, hogy az épületet a nögyletnek átadni szíveskedjék. Kulifay Lajos polgármester ur erre beszéd kíséretében átadta az épület kulcsait az egylet elnökének, Vécsy Istvánné úrnőnek, a ki meleg szavakban emlékezett meg mindazokról, kik ezen épület létesítésén fáradoztak, és pedig Hertelendy József főispán ur ő méltóságáról, a város képviselő testületéről, a városi tanácsról és városunk áldozatkész közönségéről, és kérte őket, hogy a jövőben se szünjenek meg az egyletet törekvéseiben támogatni, hogy így az ovoida, a kisdudok e menhelye, azok valódi menhelye lehessen. Ezzel az ünnepély a jelen voltak éjlenzései között véget ért.

* **Arany lakodalom.** Evang. egyházunkban, melynek krónikája alig terjedt egy felszámolon tul, f. hó 5-én egy tisztos iparos házaspár, névszerint: Gyurász János és Machalek Eszter 50 éves házasságuk évfordulóját ünnepelte. Házasságuk első éveiben házasságukat nézve majdnem végzetessé vált baleset érte őket; a férj ugyanis az evang. templom építése alkalmával ennek tetejéről egy téglarakásra bukván, életveszélyesen megsérült. Istennek különös kegyelmén kívül, mértékletes életmódjuknak és békes családi életüknek tulajdonítandó azon jó egészség és vidám kedély, melylyel arannyögyözűjüket megünnepelhettek. Ez év törzsből kizárólag itt helyben elágozott családgyermekek, unokák és dédunokákból áll s ez idő szerint 48 tagot számlál.

* **A kereskedelmi ifjúság** által a helybeli színházban f. hó 7-én rendezett táncvizsga fészelen sikerült. Ott volt városunk egész kereskedelmi világa, mely a fényárban uszó színházat zsufolási megtölte. A jó kedv sem hiányzott s az ifjúság tánckedvének csak a hasadó hajnal sugarai vetettek véget.

* **Földművelésügyi feladataink** és a mezőgazdasági egyletek kérdése, különös tekintettel Torontálmegyei viszonyaira czime alatt nem sokára egy rópirat fog megjelenni, melynek tiszta jödelme 2/3 részben a megyei inségesek segélyezésére, 1/3 része pedig a magyar írók nyugdíjalpójának növelésére van szánva. A rópirat mezőgazdasági viszonyainkkal behatóan foglalkozik, s e miatt nem is mulasztathjuk el azt a legmelegebben ajánlani. — Egy-egy példány a megrendelési iverkből lapunk mai számához mellékelve van, s óhajtható volna, ha azok minél előbb előfizetőkkel kitöltetnének s Mangold Lipót könyvkereskedésnek, Nagy-Beckereken, beküldetnének.

* **Bontoux bukása és vasutunk.** Különböző nyugtalanító hírekkel szemben biztos értesülés alapján kijelenthetjük, hogy a nagy-beckerek—nagy-kikindai vasutat építő „magyar országos bank” Bontoux bukása által egyáltalán nincs érintve, noha ezen csoport által alapított. A bank 10 millió aranyforint tőkéje és 2 millió arany forintot kepező tartalék alapja az egész ország erejéig készpénzben tényleg be van fizetve. Bontoux bukása a banknak még csak kellemetlenséget sem okozott, sőt a bank részvényei a párizsi tőzsdén a legutóbbi időben emelkedő irányzatnak örvendenek. Az országos bank 500.000 frank erejéig állott Bontoux-ekkel conto currens viszonyban, mely összeg azonban már bíróság biztosítva van s így veszteség a bankot nem érte. Tallian Béla alispán ur a bank igazgatóságával azon megállapodásra jutott, hogy egy az eddig befizetett mint a még befizetendő vasuti részvény tőkék a bank által letétként őriztessenek, honnét csak is az építési alvállalkozó ki fizetése alkalmával fognak a vasuti igazgatóság által kiutalványoztatni. A vasuti részvényesek tehát teljesen nyugodtak lehetnek, mivel befizetéseik veszélyeztetve nincsenek.

* **Köszönet nyilvánítás.** Alólirt nögylet kedves kötelezőségének ismeri a f. hó 5-én saját pénztára javára rendezett hangversenyen közreműködött Filkovich Luiza és Feigl Mari kisasszonyoknak, ugy Kersch Ferencz, Preis-Javorszky, Kókits János és Levin N. uraknak, valamint mind azon tisztelt hölgyeknek és uraknak, kik a táncmulatság rendezésében részt vettek — e helyen is hálás köszönetet nyilvánítani. N.-Beckerek, 1881. február hó 8-án. A jótékony nögylet.

* **Az üzletvilág magyarosításához.** A nagy-beckereki takaré- és előlegegylet f. hó 5-én tartott rendes évi közgyűlésén Kovách Agoston kir. tanács ur a magyarosítás e lelkes előharczosa, sajátlaltal emítte fel, hogy e tekintélyes pénzintézet üzleti nyelve a német, és indítványozta, hogy az intézet ügyviteli nyelvét a magyar telessék. Ormódy Imre partolta Kovách Agoston felszólalását, de nézete szerint, melyet a közgyűlés is magáéva tett ezen ügyben ez alkalommal, miután az indítvány a napirendre nem volt kitéve, az alapszabályok értelmében határozni nem lehet. E két hazafias nyilatkozat után nem tudjuk eléggé fajtálni Weisz Menó ügyvéd felszólalását, a ki csak azt kívánta örömmel constatálni, hogy a részvényesek osinos osztalékokat kapnak. Látva ezen eredményt, ő zszal nem törődik, hogy az igazgatóság melyik nyelv használatával mutat fel ily kedvező sikert. Weisz urnak ezen egy, világpolgárt jellemző cynismusra valló nyilatkozata után azt kell hinnünk, hogy ő nem banná azt sem, ha az intézet a hontentották vagy akár a filisteusok nyelvén vezettetnék, amit tőle, ki különben annyira magyar, hogy a német szót csak városunkban sajátította el teljesen, nem vártunk. Hiszünk azonban, hogy a társulati közgyűlés, ha majd Kovách Agoston indítványa napirendre kerül, daczára Weisz ur cosmopolitikus világnézetének, azon tudatban, hogy kereskedelmünk csak akkor lesz nemzeti, csak akkor fog e nemzet élétével összeforrti, ha az egyszerűs mind magyar is, elfogadja azt. Ez leend a társulat hazafias érzelmének valódi, legszebb és legbecselesebb nyilvánulása.

* **Nyilvános számadás.** A torontálmegyei inségesek segélyezésére czéljából a folyó évi január hó 24-én Nagy-Beckerek városában rendezett és megtartott hangverseny bevételét és kiadásairól, a rendezőség által fölvizsgált és elfogadott számadások szerint: az összes bevételek tettek . . . 449 ft 80 kr. a kiadások pedig . . . 85 ft 33 kr. a minék leszámolása után az o. ó. 364 ft 47 kr. tiszta jövedelem már f. é. február 2-án be-terjesztett Torontálmegyei tekintetes alispáni hivatalához, a czélnak legmegfelelőben leendő felhasználás végett. Az elért eredményhez föltűzetéssel járult hg. Thurn és Taxis 10 ft; Hertelendy József főispán, Dr. Klein, Eberhard, J. L. Kohn, Steinicz Géza, Sinkay János és Pleitz F. Pál, 5—5 ft; Kulifay Lajos 4 ft 40 kr.; Mencez Lipót 3 ft; Scheiber Berthold és Pollák Armin 2—2 ft; Vécsy István 1 ft 30 kr.; Dr. Kollarich Mihály és Jeane Godfrion 1—1 ft; Molnár Sándor, Esenstädtler Hugó és Kadelburger Lipót 50—50 kr.; Plechl Antal, Risztits János, Dr. Liphay Sándor és Oidal ifj. 40 krral. Összesen 57 ft 80 kr. Kedves kötelességnek ismeri a rendezőség, ez alkalommal és ezuton is egy a legnagyobb készséggel közreműködött urhölgyeknek és uraknak, mint az áldozatkész közönségnek is részvétükért, a segélyre szorult megyei lakosság nevében is hálás és forró köszönetét nyilvánítani. Kelt Nagy-Beckereken, 1882. évi február hó 2-án. Kulifay Lajos, polgármester, mint a rendező bizottság alelnöke.

* **A megyebeli inségesek részére** Enyedy Lukács a „Szegedi Napló” szerkesztője, az általa megindított gyűjtés eredményként 251 ft 60 krt küldött be, kibez főispán úr ő méltósága a következő meleg hangon irt levelet intézte: Tek. Enyedi Lukács úrnak a „Szegedi Napló” szerkesztőjének Szegeden. Tekintetes szerkesztő úrnak 251 ft 60 krai küldeményét vettem s midőn ezert a megyebeli inséges lakosság nevében forró köszönetet nyilvánítanék, egyuttal tisztelettel értesítem, miszerint ezen összeget a megyei alispánhoz, mint az inségi bizott-

szegényekké, is lettünk! Egunknak, azoknak, melyek előtt is kiváló a nélkülözés. ismerkedni kétségéről híres gadjaz az éléstől és megjutalmazza megmellyel a halászség vonult még rövid ide. És a mit a kenyégre, a tohó földtől vizáradások helytemek. Selygnyújhat is gazda nyomor ipar és a ker nagyobb földt biztosítottok a lelketlen üzérjanzik fel, de pen az elsze bénítja életsze telei rendkívül tündetnek fel, nok és polgar aránt képtelen nos nép pajkójátó vígan v még csak a „Rumfordt-tartja fenn az Valóban, rullakká lettün Ilyen súly miknek hatása boldog nép, lépre vezetni. amugy sem iz

Az én első
Vig beszély

En, ilyenét legedesebb ábrán gattam. Feblen meg is gyilkolt Brachium neki. lamit mondott, restre. Azután gával vonszolva is. Nem sokára gonosz szelleme ismét igazán sz Oltózkodtem és keresni. A nagy csak ezt a terr volna! Ott láttam tom és örömm rását! Ott állam bukácsoltam ha az ajtó kilencsén vanu mártást es nom szerelmem Erzsike szé hangja remegett. kor a veszély t az elszánt ember szempilláin egy sugta meg, hogy kell és hogy Szarhoz, egy megv hinek Erzsikét n No, most m kennek, még ha Igy volt ez lagon: ha az er sincs messze! M kadtam! Kész voltokni. Erzsike mond, legyek én edesen susogta. Ugyanazon n ten a kis kert ültünk. Hisz Szal

ság elnökhöz áttettem egyúttal öt felhírtam, hogy a szinte adományozott 100 kilogr. bab hovatartozás iránt intézkedjék. — Engedje meg tek. szerkesztő úr, hogy ez alkalommal ne csak az inséges nép segélyezésére szánt adományok gyűjtése körüli nemeslelkű táradozásairt fejezzem ki köszönetemet, hanem egyúttal azon valóban lovagias eljárásait is, miszerint az ehezük érdekeiben hivatalos és emberbarati kötelességem sugallatából eredt felhívásomat nem — miként azt mások tették — ellenzéki hírlapozíciókba való kedvező anyagul, hanem inkább testvéries részvét nyilvánulására kedvező alkalmul méltóztatott tekinteni. Fogadjá tekintetes szerkesztő úr stb. Hertelendy József s. k. főispán. — Gróf Csekonics cseledei által rendezett táncz-igalomb alkalomával befolyt s az inségesek részére ajándékozott 20 frt betérjészetelt. Ezen kívül adakoztak a szeged-csongrádi tatarékpénztár 100 frtot, Csabád községe 4 frt 75 krt, Nagy-Jeicsa községe 10 frt 50 krt, zombolyai Fröhl ndgyelet az általa rendezett táncz-igalomb tiszta jövedelme címzén 52 frt. — A megye alispánjához beküldött könyöradományokat térszűke miatt lapunk legközelebbi számában nyújtjuk.

* Nyilvános számadás. Az Antalfalván 1882. évi február 1-én napján a megyei inségesek javára rendezett táncz-igalomb pénzbéli eredménye a következő: Bevétel 97 frt, kiadás 69 frt 97 krt, marad a jelzett jötekmény czélra mint tiszta jövedelem 27 frt 3 krt, mely összeg az antalfalvi szolgabírói hivatalnak átadott. — Ez alkalommal felüliztek: Szávits Sándor 4 frt, Sztójkovits Dome, Kovács Imre 3—3 frt, Bizek József, Sztójkovits Vazul, Paulini Sámuel, Linder Ede, Bizek Kornél, Illits György 2—2 frt, Róhá Lukács, Litta György, Biro István, Máj Mihály, Zsvikovits János, Natoros János, Popovits György, Bachmann Gusztav, Hradák Wenzel, Atymovits Zaria, Szűts Pal, Grandjean János, Toldy Sándor és Fischer Antal 1—1 frt. A nemeslelkű adakozóknak ez uton fejezi ki köszönetét a rendezőség.

* A házi ipart terjesztő egyesületbe újabbán beléptek: Baró Nikolics Feodor 100 frttal, Sváb Károlyné 50 frttal mint alapító tagok. — Mint rendes évi díjas tagok 4 frttal: Dr. Rankovics, Dimitrijevits György, Lichtenhal M. Mellenczén, Miók János Dobriczán, Csik János, Hem Elek, Fischer Gabor, Peharts Sándor, Frank Károly, Udiczky

Lázár Bocsár, Bischitz János, Steingassner Kálmán, Steingassner Ákosné Torók-Becsen, özv. Bobor Roza, Bobor Jol. Róza, Bobor Amália Ellemér, Farkasdin g. k. egyház, Mra- vits István jegyző és Farkasdin község, Szczemszky Gyula Bessenő, Nagy János Bocsár, Popovics György Leopoldova, Theodorovits Emilia, Klais Anna, Dimitrijevits Helén és Trifunacz Katicza Mellenczén. — Egyszersmindkorra 5 frttal: Swarz Sámuel Bega-Szent-György, Vereskereszt főkegyele Jakuban, Jenovay Imre Szerb-Ittebe, Mihajlovits Kleopatra és Otto Mária Bánat-Komlóson. — 2 frttal egy évre; Hadzsi Mária Lázárföld, Rankovits Szvetozár Mellencze, Anheuer István Zichyfalva, Lustig Salamon Bocsár, Bujkovszki Gusztav Lajosfalva, Nikolits Jovan, Jovanetz Andrija, Zsvikovits János, Kresodinacz Koszta Farkasdin, Telbisz Rafael, Benko Gabor O-Bessenő, Lichtfusz M., Dr. Tauszig, Gulyás Antal Bocsár, Ajvász Anna, Suesin Katicza, Stojanovics Mária, Riesz Gaspár, Desenaz Johanna, Augustin Róza, Kirtics Sándor, Bir-heuer Teréz, Gunter Eva, Schlesinger Lajosné, Meiszner Emilia, Ludwig Teréz, Risztics Zsófia, Tenner Herman Tor.-Szécsán. — 1 frt évi díjjal: Schiller Gizella, Kaprisch Emilia, Lupp Clementiu, Zsian Solomie. — Ezek közül tagsági díjjaikat lefizették: Baró Nikolics Feodor 100 frt; Sváb Károlyné 50 frttal; Schwarz Sámuel Bega-Szent-György, Kristoff Janos Szaján, Marjanov Adam Idvor, Otto Maria Mihajlovits Kleopátria Bin.-Komlos, Jenovay Imre Szerb-Ittebe 5—5 frttal; özv. Bobor Róza, Bobor Róza, Bobor Amália Ellemér 4—4 frttal. Bujkovszki Gusztav Lajosfalva, Ajvász Anna, Lucsin Katicza, Stojanovits Mária, Riesz Gaspár, Desenaz Janka, Augustin Róza, Rustics Sándor, Birkenheuer Terézia, Gruber Eva, Schlesinger Lajosné, Meiszner Emilia, Ludwig Teréz, Risztics Zsófia, Tenner Hermann B.-Komlós 2—2 frttal; Schiller Gizella, Kaprisch Emilia, Lupp Clementiu, Zsian Solomie 1—1 frttal; összesen 228 frt, mely összeg további intézkedésig a helybeli lakarek- és előlegegyütthe lett betétként elhelyezve. A lapunk mult számában közölték helyreigazításaként kijelentjük, hogy a tagok gyűjtése körül magának érdemeket szerzett Viszkocsill Lajos úr nem kleki tanító, hanem katalinfalvi igazgató-tanító.

* Az országos magyar ipar-egyesület a hazai iparosok közöhségének megfelelőleg azon faradozik, hogy Budapes-

ten 1884. év nyarán egy nagy szabásu országos kiállítás hozzassék létre. Nehogy a tervezett nemzeti horder-ju vállalat egyes vidékek vagy termelési ágak elmaradása által megcsönkítessék, a hazai ipartársulatok felhívtattak, hogy a közbeeső két év alatt semmiféle olyan nagyobb kerületi vagy országos kiállítás ne rendezessék, mely az iparosok anyagi erejét és fáradozását a nemzeti kiállításban való részvétől viszszatartatná.

* Kis-Zomborból írják lapunknak. Kis-Zomboron már 14 éve virágzóan fennálló „Olvasó kör“ mult hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésén Rónay Ernő indítványára egyhangulag elhatározta, hogy jövőben a mezőgazdaság előmozdítását tuzi ki céljául s „Gazdasági olvasó körre“ alakul át. Szerencsés véletlen Kodolányi Antal urat jeles veterán mezőgazdánkat körünkbe vezénylé, ki mint vendég veit részt a gyűlésen lelkes és a most kimondott határozat haszna és fontossága felett, felvilágosító beszédet tartott. Az alapszabályok kidolgozására egy 14 tagu bizottság lett kiküldve, igr reméljük, hogy e vidéken egyetlen gazdakör a megszabályai már közel jövőben fel fog terjesztetni illetékes helyre jóváhagyás végett. — Megyeinkben, melynek 1/10 része földmivelő osztály, az ilyen jó irányu mozgalomban számithat hathatos pártfogásra ugy a közönség mint annak intező körei részéről; mi, ha életképességét beigazolandja, meg vagyunk győződve, hogy nem fog elmaradni. — „Segíts magadon és megsegít az Isten!“

* A „Kikindai közlöny“ február 5-iki számában foglalt „Nyílt szó Torontálmegye alispánjához“ címü közleményre illetékes helyről nyert információt alapján a következőket jelenthetjük ki. Megyénk alispánja mint a Galaczka vidékére kinevezett ministeri biztos a Galaczka érdekelttség ideiglenes elnökét báró Lipthay Antal urat már két ízben felkérte, hogy az általa hozott és ministerileg megerősített határozat értelmében szavazzák meg a beodrai posta szállás töltéséitől lea kerektől illetve franyovai zsilipekig vezető Galaczka ér mélyítésének költségét, miután e területen a talaj niveau magasabban áll mint a meder felsőbbi részein s így az ide érkező vizeket leereszteni nem, hanem csak levezetni lehetne. Addig míg a meder itt nem mélyítetik és illetve az érdekeltség az e célra szükséges pénzüsszeget az alispán rendelkezésére nem bocsátandja, — minek

hogy a munka czéljévesztett ne legyen a leg- rövidebb idő alatt kell megtörténnie — a viznek a határozatban kimondott öblözetenkénti elosztását koll fogantatosítani, nehogy Franyova és T.-Becse határának nagyrésze és a Karácsonyiak nagy terjedelmü birtokai teljesen előntessenek. Tehát egyedül az érdekelt- ségtől függ, a medermélyítés költségeinek megszavazása által a kérdéses közleményben jelzett veszélyt elhárítani.

* Uj gyógyszerár. A belügy- ministerium Grób Lajos okl. gyógyszerésznek egy Alibunáron felállítandó személyes jogu gyógyszerárára az engedélyt megadta.

* Uj zenemű. Táborzsky és Parsch kiadásában megjelent a „Jász-emlék hazalások czigányos modorban.“ Zongorára átírtá Halmay Kázmér. Ara 1 frt.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszéknél 1882. évi február hó 1-én tartott nyilvános ülésben következő perek adattak elő:

Előadó: Dr. Duka László, kir. tszéki bíró.

6486. sz. p. 1881. — Kuman községének, Bassahid község ellen a Bizanitzta praedium birtoka iránti pere.

Február 4-én tartandó ülésén:

Előadó: Kiss Sándor, kir. tszéki bíró.

1419. sz. 1881. — Eri Károly budapesti ügyvéd által képviselt Lázár Hermina és Kóvér Emma felpereseknek, Vécsey István ügyvéd által védett Hrg. Thurn-Taxis Victorin mint kk. Lázár Mariana tt. gyámja elleni 140.077 frt 42 $\frac{1}{2}$ kr. s jár. iránti rendes pere.

2793. sz. 1881. — Halász Zsigmond módosi ügyvéd által képviselt Petrovits Porphir, a szerb-szt.-mártoni iskolazék képviselőiben, felperesnek, Popovics Axent ügyvéd által védett Miskovits Mirka és pertársai alp. ellen okirat és pénzkidávása iránti rendes pere.

234. sz. 1882. — Georgievits István ügyvéd által képviselt Uroser Jela n.-beeskereki lakos felperesnek, Popovits Axent n.-beeskereki ügyvéd által képviselt, Kirtyanyski Milos és pertársai al; elleni ingatlanok tulajdonsa és birtoka iránti rendes pere.

381. sz. 1882. — Georgievits István ügyvéd által képviselt Berberszky Péra és érdektársai felpereseknek, Szmederevacz Zsigmond ügyvéd által védett Berberszky Mita és Stéva (recte Péra) nagy-beeskereki lakosok elleni végrendelet félre telele és köteles rész iránti rendes pere.

506. sz. 1882. — Dr. Stassik Ferencz nagy-beeskereki ügyvéd által képviselt Oblath Julia felperesnek, Dr. Gyorgyovits Milos ügyvéd mint perüggyel által képviselt Oblath Sándor csótömege elleni tulajdoni igény iránti pere.

H I R D E T É S E K.

937. sz. k. i. 1882. **Hirdetmény.** (23—1.1)

Ezennel közhírré tételük, hogy 166b helybeli 895, 1134, 1047, 799, 1281, 1015, 962, 829, 500, 603, 1503, 731, 1262, 1554, 1253, 710, 790, 140, 125, 233, 857, 1160, 877, 819, 808, 807, 1275, 1023, 1027, 1166, 1221, 766, 669, 698, 2173, 2565, 2392, 2395, 2369, 2421, 2560, 2327, 2331, 2373, 2370, 2377, 2458, 2348, 2337, 2124, 72, 291, 200-1, 644, 1846, 183, 2435, 332, 76, 789, 1515, 1565, 2109, 1691, 1096 és 1036 haz szám alatti lakosoknál hátralekolt állami és községi adó, jogilleték, bélyeg-csonkítás, kövezet, inségköltség és hadmentességi díj fedezésé végett lefoglalt többféle butorok, 2 rézkatlan, 22 kocsi, 1 hintó, 250 zsák csöves kukoricza, 16 hektoliter és 80 liter búza, 14 pár csizma, 1 szőnyeg, 1 varrógép, 5 drb ködmöny, 1 tehén és 10 süveg cukor folyó évi **február 19.** és **20-án,** d. e. 9 órakor a városház előtt nyilvános árverés utján eladni fognak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1882. évi február 6-án.

Kulifaj Lajos, polgármester.

157. sz. k. i. ex 1882. **Pályázat.** (18—3.2)

Az újpécsi kororvosi állomás, melyhez még Dinyás, Szerb-Szt.-Márton és Csebzsa községek is tartoznak, lemondás folytán megürülvén, annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik, s választási határrnapul f. é. **február 28-ik** napjának, d. e. 11 órája Újpécssett mint a kororvosi székhelyén, a község házában kituzetik.

Ezen állomással a szövethozott községek részéről 600 frt évi fizetés, és a képviselő testületek által megállapított látogatási díjak vannak egybekötve. Fizető képtelen szegények ingyen látogathatók.

Felhívatnak tehát mind azon orvos urak, a kik ezen kororvosi állomás elnyeréséért pályázni óhajtanak, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. illetve 143. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig az alóliit szolgabíróságnál benyujtsák.

Kelt Párdányban, 1882. évi január 24-én.

Torontálmegye párdányi szolgabírói hivatala.

Fogfájás akármilynemű, még akkor is, mikor a fogak odvasok vagy romlottak, azonnal megszünik a világhírű **indiai kivonat** használata folytán, **miért is ezen gyógyszerert minden háztartás** ban készletben kellene tartani. Valódi minőségben kapható kis palaczkokkal 35 és 70 krért Nagy-Becskereken: **Menczer Lipót** gyógyszerárában. (190—10 8)

Hoff-féle malátakivonat egészségi sör.

Csaszárok és királyoktól, mint szintén koronahercegek és koronaherezegek, nagyhercegek és hercegek által 55-ször kitüntette.

Malátacsokoláde és malátacukorkák.

Köszönő-irat.

Az éltet fenyegető testi gyengeségtől megmentve a Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör által.

Harmincz éves köhögés gyöttröt oly mérvben, hogy végtére is, miután 72 éves kort értem, alig voltam már képes lélegzetet venni. Már minden életreményemmel fel is hagytam, miután már meg sem bírtam mozdulni. Egy barátom, ki ezelőtt hasonló bajban szenvedett, mint én, szerencsésen kigyógyította magát a Hoff János-féle malátakivonat-egészségi sörrel, nekem is tanácsolta ezen gyógyszerem használatát. Szerencsém volt, hogy szót fogadtam neki. — Valódi csoda történt velem, mert 21 palaczk-nak elhasználása után köhögésem legkellemesebb meglepésemre végkép elhagyott, s azonfelül még erőm is vissza- tért, s most minden nehézség nélkül képes vagyok a legnagyobb utakat is megtenni. Ohajom az, miszerint ezen esemény nyilvánosan közzadomásra tétessék, miszerint mindazok, kik oly bajban szenvednek, mint a minőben én szenvedtem, megtudhassák, hol érhetik súlyos bajuknak gyors végét.

Berlin, Koblanckstrasse 7., 1880. február 23-án.

Bischoff Matyás.

Hirdetmény. (22—1.1)

Franyova község részéről ezennel közhírré tételük, hogy az 5329 holdból álló községi legelő folyó évi **február 22-én** délelőtt a község ház termében megtartandó árlejtes utján e folyó 1882. évre és csak is a franyovai lakosok tulajdonához fennforgó marhák számára haszonbérbe fog adni olykép, hogy az illető haszonbérlel köteles legyen 25000 frtot és pedig annak felét azaz 12500 frtot azonnal árlejtes megtörténte után, a másik felét 12500 frtot pedig folyó 1882. augusztus 1. napján a községi pénztárban lefizetni, mely kötelezettsége ellenében a község maga részéről 5200 drb marháért kezkesedik, az ezen 5200 drb marhát tulhaladó fölösleg marha darabok után járó összegek pedig a haszonbérlelőnek járnak a község iránti minden kárpótlás nélkül.

A kikállítási ár minden drb marháért 5 frtban megállapított és ettől kezdve árlejtes elrendellett.

A lakosság tartozik a legeltető marhától árlejtes alkalomával megállapított illetéket a fent jelzett időben a haszonbérlelőnek fizetni.

A további bővebb feltételek hivatalos órákban a franyovai jegyzőség irodában megtekinthetők.

Franyova községi előljáráóság.

Bérbeadás.

Horváth-Neuzina és Kis-Létzen, jó kuttal ellátott 283, 200, 120, 100, 91, 83 hold és kisebb nagyságu első rendű legelő és kaszáló 1882. évi **márczius hó 1-től** igen előnyös fizetés feltételek mellett bérbe adatnak. Bővebbet Bleier J. kereskedő urnál Szerb-Neuzinán, valamint a kis-létzi pusztán.

(15—2.2)

Csaczkovic M.

Hirdetés.

A „Nagy-beckereki casino-társaság“ folyó 1882. évi rendes közgyűlését

ez év február havának 19-ik napján, saját nagy termében délelőtt fél 10 órai kezdettel tartja meg, mely közgyűlésre a t. cz. társulati tagok tisztelettel meghívának.

Nagy-Becskerek, 1882. február 7-én.

A választmány megbízásából:

Rónay Jenő, társ. jegyző.

Tárgysorozat:

1. A számvizsgálók jelentése az 1881. évi számadásról és a felmentésadás megvitatása.
2. Tiszti jelentések az 1881. évről.
3. A tisztikar, választmány és számvizsgálók leköszönése.
4. Tisztujtás.
5. A választmány és számvizsgálók megújítása.
6. Az 1882. évi költségvetés megvitatása.
7. Esetleges indítványok.

(24—2.1)

Hoff János főraktára
Budapest, Zsibárus-utca 7.
Kapható N.-Beeskereken **Menczer Lipót** gyógyszerész urnál. (19—12.2)

Eladó hágómének,
angol telivér, vp. mén, 173 cm.; (21—5.2)
angol félvér, sárga mén, 168 cm.;
mindkettő hibátlan és fedezésre alkalmasok. Megszemléltethetők Ernesztházán Szárca mellett. Olesón kaphatók.

244. sz. k. i. 1882. **Pályázat.** (17—3.3)

Az üresedésben levő újvári kör-szulesznői, 60 frt évi fizetés és a községi képviselőség által megállapított díjazással egybekötött állomás betöltése végett a pályázatot ezennel kiíratik.

Pályázni szándékozók felhívatnak, miszerint szabályszerűen felszerelt folyamodványait f. é. **február 26-ig** mint a választás előnapjáig ezen szolgabíróságnak betérjesszék.

Csenyén, 1882. év január 23-án.

Dellimanich Jenő, szolgabíró.

Felelős szerkesztő: Hegedus Miklós.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken. Mai számunkhoz egy melléklet van csatolva.